

Röjtökmuzsaji mágia Fisch Gábor László: *Rapandi és az elveszett szobor*, Magyar Napló Kiadó, Budapest, 2015.

A *Rapandi és az elveszett szobor* Fisch Gábor László harmadik mesekönyve. A *Nagyapó meséinek* két kötete az óvodásokat szórakoztatta egy egércsalád kalandjaival, a *Rapandi* célközönsége viszont már a 10–13 éves korosztály.

Fisch Gábor László műve meseregény. Hősei 9–10 éves gyerekek, akik orvosi javaslatra három hetet töltenek el a röjtökmuzsaji gyermeküdülőben. A négy – meglehetősen komoly, intelligens gondolkodású – fiú hamar összebarátkozik egymással, majd amikor felfedezik a kastélyt és annak környékét, szembesülnek az első csodával. Ezután pedig nincs megállás, sorozatban jön a többi tünemény. Megismerkednek Rapandival, a jóságos varázslóval, aki a segítségüket kéri: kutassák fel az ellopott Vimpáci Madonna-szobrot, amelynek rendkívüli varázserőt tulajdonítanak. A tét nem kicsi: csak így akadályozhatják meg, hogy kirobbanjon a varázslók társadalmában a háború.

A szerző több interjúban is beszámolt arról, hogy hosszú évtizedekkel ezelőtt – élénk képzelőerővel rendelkező gyermekként – „megteremtett” a maga számára egy mágikus barátot, akire mindig számíthatott a bajban. Ő volt Rapandi, a jóságos varázsló, akit most megismert az olvasóközönséggel. A furcsa nevű Röjtökmuzsaj egyébként létező falu, amelynek kastélyában valóban légúti betegségben szenvedő gyermekeket üdültettek. A Vimpáci Madonna szobra szintén létező jelenség; a falu templomában ma is megtekinthető.

Izgalmból és kalandokból, varázslatokból és rejtélyekből nincs hiány: van itt hol eltűnő, hol feltűnő kápolna, titokzatos könyvtár és toronyszoba, és megjelennek egymással harcban álló varázslóklánok is. A misztikus történetben sok művelődéstörténeti kuriozitás is előkerül, és – igaz, csak jelzésszerűen – az 1960-as évek elejének magyar valóságába is bepillantást nyerünk. Pontosabban: arról kapunk képet, milyennek tűnt gyermekszemmel az a korszak; s hogy milyen volt gyerekek lenni öt és fél évtizeddel ezelőtt. De a felnőtt elbeszélő egy szöveghelyen – a mesélést megszakítva – néhány mondatban arra is vállalkozik, hogy kissé didaktikusan és némi nosztalgiaától sem mentesen összehasonlítsa egymással az akkori és a mai idők gyermeki világát. „Annak idején” még csak keveseknek volt tévéjük, az adás fekete-

fehérben ment, egyetlen csatornán; hétfőnként pedig adásszünetet tartottak. A fiatalok még nem a monitor előtt ültek, ahogy az ma divik, hanem sakkoztak, malmoztak, kint játszottak a szabadban, és esténként meglehetősen sokat olvastak.

Hol volt még akkor a DVD, a notebook, az iPhone, az iPad, a Playstation, az Xbox, a Nintendo, a Gameboy, a Facebook, a smartphone, a computer game, a virtuális valóság! Még nem tört be a gyerekek világába a valóságtól való nagyfokú elidegenedés.

Érdeemes megemlíteni, hogy Fisch Gábor gyerekeket kért fel arra: lektorálják az alakuló történetet. A meseolvasó kisgyerekek által megfogalmazott gondolatok jelentősen hozzájárultak ahhoz, hogy a mese cselekménye elnyerje a jelenlegi formáját. A szerző azt tervezte, hogy a mese lezárása után, egy epilógusban mutatja be, mi lett harminc év után a gyerekhősökkel. A tesztolvasók közül ketten is tiltakoztak, hogy ne így alakuljon a vége. Szerintük ugyanis a szerző az epilógussal egyértelműen lezárná a történetet, és nem engedne teret a folytatásnak. Mint ismeretes, Fisch hallgatott a tanácsaikra (megírta a mese folytatását is *Rapandi és a varázspálca* címmel). De nem ez az egyedüli eset, hogy figyelembe vette a gyerekek kéréseit. A történet végén szerepel egy olyan jelenet, ami egy kisgyerek ötletén alapszik. És a humoros jelenetek is többek között annak köszönhetőek, hogy a tesztolvasók jelezték: szeretik a vicces és poénos karaktereket és szituációkat.

A könyv illusztrációi sajnos nem a legszerencsésebbek: Bányay Anna rajzai inkább riasztóak, mint vonzóak. Az arcokon csak szem van, de hiányzik a száj, a fül és az orr. A gyerekek mint „félkész lények” köszönnek vissza a rajzokon. A szöveg szerint Urmilla, a kék tündér elmondhatatlanul szép; a róla készült csúnyácska rajz viszont semmit sem ad vissza a mesebeli lény különleges vonzerejéből.

De ez apró hiba, amely nem von le a jól felépített történet értékéből. A *Rapandi* gyermekeknek, de még felnőtteknek is bátran ajánlható (az utóbbiaknak elsősorban klasszikusokat idéző, választékos stílusa, gazdag szókincse miatt). Talán meghozza a kedvet a gyermekolvasóknak, hogy megismerjenek más „misztikus” tájakat is: a Roxfortot, a Százholdas Pagonyt, az Alice által bejárt Csodaországot, vagy akár a Pál utcai grundet. Segíthet abban gyermekeinknek, hogy meglássák maguk körül a csodákat.

Krasznai Zoltán

